

SYNERGY AND ENVIRONMENT TO
EMPOWER DECENTRALISED SCHOOLS

TOOLKIT GREEN S.E.E.D.S. (NASTAVNI PRIRUČNIK)

MODUL 3
Sjeme za upravljanje

CJELINA 3
**Suradnja među školama
(među-školska suradnja)**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ODGOVORNI ZA IOI "TOOLKIT GREEN S.E.E.D.S."

Ángeles Parrilla Latas (University of Vigo)

AUTORI

CIES-UVigo, ES

Ángeles Parrilla Latas | Manuela Raposo Rivas | Esther Martínez Figueira | Silvia Sierra Martínez | Almudena Alonso Ferreiro | María Zabalza Cerdeiriña | Isabel Fernández-Menor | Adoración de la Fuente Fernández

SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD, CY

ODGOVORNI ZA PODUČAVANJE I TESTIRANJE "TOOLKIT GREEN S.E.E.D.S."

Giulia Benvenuto (IC Bosco Chiesanuova, IT) | Alice Dalle (Région Vallée d'Aoste/Regione Valle d'Aosta, IT) | Golfo Kateva (Synthesis Center, CY) | Noemi Nieto Blanco (University of Vigo) | Miljenka Padovan Bogdanović (Srednja Skola Vela Luka, HR) | Eftychia Vlysidou (Diefthinsi Defterovathmias Ekpedefsis Chiou, GR)

PROJEKT

GREEN S.E.E.D.S. - Synergy and Environment to Empower Decentralised Schools

Project n. 2019-1-IT02-KA201-062254 www.greenseeds.eu

KOORDINATOR PROJEKTA

Maria Carla Italia (Glocal Factory, Italija)

PROJEKTNO PARTNERSTVO

Ovaj je dokument jedna od 15 cjelina "Alata GREEN S.E.E.D.S.", Intelektualnog rezultata br. 1 istoimenog projekta. Pod vodstvom je Sveučilišta u Vigu, a provedeno je uz potporu svih partnera, s posebnim osvrtom na obuku o sadržaju alata, koja je radila i na njihovom testiranju. Jedinice su razvijene od rujna 2019. do kraja siječnja 2020. Sljedeća obuka, u dva koraka, trajala je do kraja lipnja 2020:

1. Obuka odgovornih država (5-6.03.2020)
2. Obuka učitelja na lokalnoj razini (1.04.2020 - 31.06.2020)

KAKO CITIRATI OVAJ DOKUMENT

CIES – UniVigo – Cjelina 3 - Suradnja među školama (među-školska suradnja), Modul 3 - Sjeme za upravljanje, „Priručnik GREEN S.E.E.D.S.“, Projekt GREEN S.E.E.D.S. - Sinergija i okoliš za osnaživanje decentraliziranih škola, 2020.

PARTNERS

Universidade Vigo

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

CJELINA 3.3

MEĐU-ŠKOLSKA SURADNJA

"Jedinstvo je snaga. Gdje postoji timski rad i suradnja, prekrasne stvari se mogu postići" Mattie Stepanek

Suradnja među školama je korisno sredstvo za postizanje raznih ciljeva koje su škole sebi zacrtale. Iako istraživači (Muijs, 2008) tvrde da se suradnja među školama istraživala većinom u kontekstima siromašnih urbanih sredina, postoje i korisne analize suradnje škola u ruralnim sredinama.

Iako su studije pokazale da suradnja među školama može imati nekoliko pozitivnih efekata na različite grupe i aspekte škola, treba držati na umu da među-školska suradnja nije čudotvoran lijek za probleme unutar jedne škole. Bilo bi korisnije gledati na to kao na potencijalno korisnu metodu koja može i kratkoročno i dugoročno utjecati na rad škole. Kao što ćemo objasniti u nastavku, postoje različite vrste među-školske suradnje.

Koje su prednosti među-školske suradnje?

Kada bismo uspoređivali pojedine intervencije ili rješenja koja je škola sama sebi osmisnila ili zatražila izvana od stručnjaka pa primijenila u svojem kontekstu, istraživači (Muijs, 2008) napominju da je među-školska suradnja omogućila sudionicima da zajedno osmisle rješenja koja će najbolje pristajati potrebama pojedine škole. Ovakav pristup ima prednost nad onim koje škole sam osmisle zbog potencijala koje nudi među-školska suradnja. Ovaj aktivni proces dolaženja do raznih saznanja omogućuje da se inovacija ukorijeni u sustav te daje jaču motivaciju sudionika. Ipak, postoje i neki rizici – među-školska suradnja može potrošiti mnogo vremena za iznalaženje rješenja koja već postoje.

Koji su mogući učinci među-školske suradnje?

Kao što je već spomenuto, postoje različite vrste među-školske suradnje,

koje uvelike ovise o školama koje surađuju. Istraživači (Armstrong, 2015) su ipak naveli neke od mogućih učinaka koje može takva suradnja imati:

ASPEKT UČINKA	PRIRODA UČINKA
REZULTATI UČENIKA	<ul style="list-style-type: none"> Najpozitivniji učinak na rezultate učenika pokazala je suradnja škola s velikim postignućima sa školom s lošijim postignućima. Poboljšanje učeničkih rezultata je u većini slučajeva i bio cilj suradnje. Slični pozitivni učinci bili su vidljivi i iz suradnji kojima to nije bio primarni cilj.
NASTAVNICI I NASTAVNIČKA PRAKSA	<ul style="list-style-type: none"> Poboljšanje u nastavničkoj praksi te bolji uvid u vlastitu praksu. Povećana očekivanja i motivacija te veća otvorenost prema kolegama. Razmjena praksi među nastavnicima se pokazala korisnijom nego pohađanje tečajeva. Nastavnici koji su sudjelovali u među-školskoj suradnji iskazali su spremnost za isprobavanje novih stavri te razvoj inovativnih ideja. Također, nastavnici su rekli da imaju veću samouvjerenost pri rješavanju problema te da često provode samo-refleksiju nad svojim vlastitim idejama. Proces stvaranja kurikuluma poboljšao se u školama koje međusobno surađuju jer mogu zajedno odraditi neke zajedničke aktivnosti koje ne bi mogli sami osmisliti niti provesti.
UPRAVLJANJE	<ul style="list-style-type: none"> Suradnja je dobra za voditelje koji streme vlastitom razvoju. Jedna od glavnih i direktnih dobrobiti je ta da mogu promatrati načine i stilove vođenja u drugim institucijama. Voditelji škola imaju priliku uključiti se u nove vrste aktivnosti koje su povezane s upravljanjem te mogu organizirati zajedničku obuku s kolegama iz drugih škola.
FINANCIJE	<ul style="list-style-type: none"> Škole koje surađuju mogu zajedno iznaći učinkovitije metode za rad kroz različite suradničke upravljačke funkcije. Time škole mogu uštedjeti novac koji bi potrošile na poboljšanja za školu i bolje obrazovno iskustvo učenika.

KOJE BI POZITIVNE PROMJENE KOJE DONOSI MEĐU-ŠKOLSKA SURADNJA BILE NAJPOTREBNIJE TVOJOJ ŠKOLI?

Koji su preduvjeti za uspješnu među-školsku suradnju?

Iako među-školska suradnja može donijeti mnoge dobrobiti, istraživači (Muijs, 2008) upozoravaju da se ne smije osloniti na ideju da se kompetencije jedne škole mogu jednostavno prenijeti na drugu. Pošto su kompetencije usko vezane za kontekst i osoblje, za uspješnu suradnju potrebna je ustrajna predanost. Istraživači (Valente & Gomes, 2014) su nabrojili najvažnije čimbenike koji su se pokazali ključnima u procesima uspješne suradnje:

- Stvaranje suradničkog mentaliteta unutar škola koje surađuju;
- Stvaranje i osnaživanje mreže među školama koje surađuju;
- Stvaranje i održavanje iskustvene zajednice;
- Provođenje sustavnog samovrednovanja te vrednovanja suradnika da bi se stvorila slika odgovornog ponašanja prema nositeljima;
- Poboljšanje u strategijama vođenja unutar škole da bi se potaknuo profesionalni razvoj.

KOJE OD OVIH BITNIH ČIMBENIKA VEĆ IMATE RAZVIJENE U ŠKOLI? S KOJIMA BISTE MOGLI IMATI POTEŠKOĆA?

Koje su vrste među-školske suradnje?

Inter-school collaborations can take different forms and they can be categorized in many ways, depending on which aspect of the collaboration to compare. One way that the collaborations have been distinguished is whether or not an instance is created to govern over the partners in collaboration. If there is, it can be called a hard collaboration and if not, a soft collaboration (Muijs, 2008).

Među-školska suradnja može poprimiti različite oblike i može se kategorizirati na mnoge načine, ovisno prema kojim je kriterijima uspoređujemo. Jedan način na koji se može razlikovati je prema tome je li viša instanca zaposlena da upravlja procesom. Ako jest, onda se radi o *tvrdoj suradnji*, a ako nije onda se radi o *mekoj suradnji*. (Muijs, 2008). Suradnja se može podijeliti prema cilju ili funkciji. Predlaže se sljedeća podjela (Atkinson, Springate, Johnson & Halsey, 2007):

SURADNJE TEMELJENE NA STRUČNOSTI.	Škole s različitim razinama stručnosti ujedinjuju se da bi razmijenile znanje. Početna ideja mogla bi biti da se udruže škole s nižom razinom stručnosti, s tim da ovakva vrsta suradnje često donosi dobrobiti i jednoj i drugoj strani.
SURADNJA TEMELJENA NA KULTURI	Škole s različitim kulturološkim pozadinama udružuju se da razmijene svoje kulture s ciljem smanjenja kulturoloških barijera.
GEOGRAFSKI TEMELJENA SURADNJA	Škole koje rade u određenim područjima/ zajednicama udružuju se da bolje pogoduju potrebama tog područja/zajednice.
SURADNJA TEMELJENA NA ISTOVJETNOSTI	Škole sa sličnim okolnostima ili karakteristikama udružuju se da bi se zajedno uhvatile u koštač s pretekama ili problemima koje dijele.
SURADNJA TEMELJENA NA INOVACIJAMA/KREATIVNOSTI	Škole se udružuju da bi zajedno razvije nove strategije i prakse, kreirale inovacije i sl.

JE LI TVOJA ŠKOLA SUDJELOVALA U NEKOJ VRSTO GORE NABROJENIH SURADNJI? KOJA BI VRSTA SURADNJE BILA NAJKORISNIJA ZA TVOJU ŠKOLU?

IZVORI

Armstrong, P. (2015). *Effective school partnerships and collaboration for school improvement: a review of the evidence*, Research report for Department for Education,
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/467855/DFE-RR466_School_improvement_effective_school_partnerships.pdf

Atkinson, M., Springate I., Johnson F., Halsey K. (2007). *Inter-school collaboration: a literature review*, Slough: NFER,

<https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED502393.pdf>

Muijs, D. (2008). *Widening opportunities? A case study of school-to-school collaboration in a rural district*, Improving Schools, 11(1), 61–73.

Valente, L., Gomes M. J. (2014) *What is the School-to-School Collaboration Scenario, and How to use it?*, Creative Classrooms Lab.
http://creative.eun.org/c/document_library/get_file?uuid=3773b6b6-9f7f-4ccb-bd30-ec0412d44590&groupId=96459

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DISCLAIMER: "The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."